

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Csárdásné dr. Szeleczy Ilona ügyvéd (képviselő címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek, a dr. Kóczy Miklós ügyvéd (képviselő címe) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű, a személyesen eljáró III.rendű alperes neve (címe) III. rendű, a személyesen eljáró IV.rendű alperes neve (címe) IV. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2007. március 7. napján meghozott, 21.P.25.267/2005/27. számú ítélete ellen, a II. rendű alperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az I. rendű felperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés összegét 2.000.000 (kettőmillió) forintra, valamint kamataira, míg az alperesek által térítendő kereseti illeték összegét 257.000 (kettőszázötvenhétezer) forintra leszállítja, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 15 napon belül 100.000 (százezer) forint másodfokú részperköltséget és térítsen meg az államnak felhívásra 257.000 (kettőszázötvenhétezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A II. rendű alperes a tulajdonában lévő ...-i épületben sörözőt és éttermet üzemeltet. Az épület ...-i fürdő felé eső oldalán lévő terasz területét a ...-i önkormányzattól bérli. A bérleti szerződés szerint a bérelt területet a II. rendű alperes a saját költségén leburkolhatja. A terasz árnyékolására a kereskedelmi forgalomban kapható árnyékoló ernyők használhatók, egyedi készítésű árnyékolókat csak az önkormányzattal történt előzetes egyeztetés után, annak jóváhagyása alapján lehet

elhelyezni. A II. rendű alperes N.K. építésügyi előadó javaslatára úgy határozott, hogy a terasz fölé cseréppel fedett, favázás tetőt építtet. Az építésügyi előadó úgy tájékoztatta a II. rendű alperest, hogy a munka nem építési engedély köteles, mivel az építmény kerti építménynek minősül. A II. rendű alperes számára az elképzelt építményről, annak megjelenését ábrázoló hevenyészett rajzot is készített.

Az építmény elkészítésére a II. rendű alperes az ács foglalkozású III. rendű alperesnek adott megrendelést. A III. rendű alperesnek az említett rajzon ábrázoltaknak megfelelően, háromhajós faszerkezetű hódfarkú cserepekkel fedett építményt kellett kiviteleznie.

Az ácsmunkákat a III. rendű alperes alkalmazottai végezték, köztük segítő családtagként a IV. rendű alperes, akinek ács szakképzettsége nem volt. A munkákban a III. rendű alperes személyesen nem vett részt. A munkák minden nap 11 órától 14 óráig szüneteltek a II. rendű alperes kérésére, ugyanis ebben az időpontban a teraszon az étterem vendégei ebédeltek.

2000. július 6-án az ácsmunkák befejeződtek. A IV. rendű alperes és munkatársai a munkaterületet elhagyták, a szerszámaikat elvitték.

Ezt követően az építkezésen bádogos munkák folytak; a II. rendű alperes a bádogosoktól rendelte meg a cserepek felrakását is.

2000. július 10-én 10 órakor a cserepezési munkákat abbahagyták, mert kúpcserepek nem álltak rendelkezésre, ezt követően a vendégek ebédtetése kezdődött. 13 óra 30 perc körüli időben a terasz tetőzetének első hajójánál, a főépület falánál elnyíródott és lehasadt a szelemeneket összekötő gerenda vége a tetőre nehezedő súlyból adódó oldalirányú erők hatására. Ennek következtében a szaruállások szétcsúsztak, a szélső székoszlop kidőlt, majd az összeroskadttetőszerkezet magával húzta a másik két hajó tetőszerkezetét is. Az építmény gerendái és cserepei a teraszon tartózkodó vendégekre zuhantak. A balesetben az I. rendű felperes férje meghalt, a II. rendű felperes súlyos sérüléseket szenvedett.

A III-IV. rendű alpereseket a Szolnoki Városi Bíróság 9.B.591/2001/48. számú ítéletében tömegszerencsétlenséget okozó foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében mondta ki bűnösnek. Az ítéletet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2.Bf.1260/2003/10. számú ítéletével csak annyiban változtatta meg, hogy a vádlottak közügyektől való eltiltását mellőzte. A jogerős ítéletének indokolásában a Szolnoki Városi Bíróság megállapította, hogy az építkezés során az építési szabályokat megszegték; az építmény engedély nélkül épült, műszaki tervdokumentáció nem készült, építésvezetőt nem alkalmaztak. A IV. rendű alperes megfelelő szakképzettség nélkül végezte és irányította a kivitelezési tevékenységet. A kivitelezésnél alkalmazott módszerek a szakmai előírásoknak nem feleltek meg.

A II. rendű alperessel szemben a nyomozóhatóság az eljárást megszüntette.

Az I. rendű felperesben férje elvesztése súlyos patológiás gyászreakciót váltott ki, emiatt életcél nem lát, élettere beszűkült, családjával való kapcsolata megromlott, lakóháza, kertje gondozását elhanyagolja.

A II. rendű felperesnek a baleset következtében a III. és IV. ágyéki gerinccsigolyájának fedőlemeze roppant össze. A baleseti sérülése folytán a munkaképessége 30 %-át elvesztette. A nehezebb háztartási munkákban, például

nagytakarítás, ablaktisztítás, mások segítségére szorul. A hosszan tartó ülés nehezeére esik.

A keresetében az I. rendű felperes 3.000.000 forint, a II. rendű felperes 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés,
az I. rendű felperes a férje eltemettetésével kapcsolatos költségeiben álló 306.783 forint, a II. rendű felperes a kórházi ápolásával kapcsolatos költségeiben és ingóságai megrongálódásával kapcsolatban álló, összesen 122.300 forint kára megtérítésére kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. A II. rendű alperes illetékességi kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy az I. rendű felperesnek 3.000.000 forintot, a II. rendű felperesnek 2.000.000 forintot és ezeknek az összegeknek 2000. július 10-től járó kamatait nem vagyoni kártérítés címén,
az I. rendű felperesnek a vagyoni kárait 234.819 forintot, s annak 2000. július 17-től járó kamatait,
a II. rendű felperesnek a vagyoni kárait 54.300 forintot, s annak 2000. július 10-től járó kamatait fizessék meg.

A vagyoni károk megtérítésére irányuló kereseteket ezt meghaladó részükben elutasította.

A döntését a következőkkel indokolta:

A III-IV. rendű alperesek a felpereseknek bűncselekményt megvalósító jogellenes magatartással okoztak kárt, ezért őket a kártérítési felelősség a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján terheli.

A II. rendű alperes a felperesek káraiért a Ptk. 352. § (3) bekezdése alapján, mint épülettulajdonos, tárgyi felelősséggel tartozik, mert a felperesek kára az építési szabályok megsértésével okozati összefüggésben következett be. A II. rendű alperes a felelősség alól nem menthette ki magát azzal, hogy a szabálytalan építkezésről nem volt tudomása. Emellett a II. rendű alperes kártérítési felelősségét felróható magatartás is megalapozza, ugyanis nem bizonyította, hogy az építkezés során a károk megelőzése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A II. rendű alperes a teraszt az építkezés idején nem használhatta volna vendégei fogadására. Az lett volna az elvárható magatartás, hogy az építkezés befejezéséig a teraszt elzárja a közönség elől.

A felperesek nem vagyoni hátrányainak teljes kiegyenlítésére a megítélt nem vagyoni kártérítést tartotta alkalmasnak.

A II. rendű alperes illetékességi kifogását illetően kifejtette, hogy az I. rendű felperes a temetési költségekben álló vagyoni kárait a lakóhelyén szenvedte el, ezért a per tárgyalására a Pp. 37. §-a alapján illetékes volt.

A II. rendű alperes fellebbezésében eljárási szabálysértésre hivatkozva, az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Azzal érvelt, hogy a Pp. 37. §-a alapján az eljárásra a károkozás helye szerint illetékes bíróság, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság volt. Sérelmezte, hogy az érdemi ellenkérelme előtt megtett illetékességi kifogását az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta.

Az érdemi fellebbezési kérelme az első fokú ítélet részbeni megváltoztatására és a kereset vele szemben történő elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a büntetőeljárásban az ő felelősségét nem állapították meg. Mivel a büntetőeljárás bizonyítási anyagát az elsőfokú bíróság a per anyagává tette, a felelősségére nézve a nyomozóhatóság jogi álláspontját is el kellett volna fogadnia.

Hangsúlyozta, hogy az építkezés és a karbantartás szabályait az építkezés során sértették meg, és ilyen esetben a harmadik személyeknek okozott károkért nem az épülettulajdonos, hanem a vállalkozó felel.

Vitatta, hogy épülettulajdonos lenne, mert a terasz területének a kérdéses időpontban még bérlője sem volt. Az épületnek nem minősülő perbeli építmény pedig az önkormányzat tulajdonában lévő területen áll. Előadta hogy a bérleti szerződést csak 2000. október 10-én kötötték meg.

Az összecszerűséget illetően az volt az álláspontja, hogy a felpereseket nem vagyoni hátrányok nem érték, ezért nem vagyoni kártérítésre az elsőfokú bíróság alaptalanul kötelezte.

A felperesek az első fokú ítélet helybenhagyását kérték.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés részben, csak az I. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke tekintetében alapos.

Alaptalanul kifogásolta a II. rendű alperes az elsőfokú bíróság illetékességét. Helyesen foglalt az elsőfokú bíróság állást úgy, hogy ha a károk részben nem a károkozás helyén következnek be, a Pp. 37. §-a értelmében a per az ezeknek a máshol bekövetkezett károknak a bekövetkezés helye szerinti bírósága előtt is megindíthatók.

Ilyen károk megtérítését pedig nem csak az I. rendű felperes, hanem a II. rendű felperes is követelte a keresetében.

A ténylegesen fenn nem álló vagylagos illetékességi ok alapján történő eljárás egyébként sem feltétlenül olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, s abból az alperesek kártérítési felelősségére nézve helytálló jogi következtetést is vont le.

A perbeli épületszerkezet a II. rendű alperes tulajdonában álló vendéglőként hasznosított épülethez csatlakozott és annak segítette elő a rendeltetésszerű használatát. Így a II. rendű alperes tulajdonában álló épület tartozékának kellett tekinteni.

Az épülettulajdonos Ptk. 352. § (1) bekezdésén alapuló felelőssége akkor is fennáll, ha a kár az épület tartozékának hiányosságával összefüggésben következett be. Mindezért nincs jelentősége annak, hogy a kérdéses szerkezet más tulajdonában lévő terület fölé nyúlt és, hogy az alátámasztására szolgáló gerendák is más személy tulajdonában lévő földterületen álltak.

Ha az épületen építési munkák folynak, az épülettulajdonos felelőssége akkor nem állapítható meg az épület hiányosságaival összefüggésben keletkezett károkért, ha a kár a kivitelezési munkák végzése során valamely kivitelezési tevékenységgel szoros összefüggésben következik be.

A perbeli baleset bekövetkezésekor építési munkák nem folytak. A IV. rendű alperes és munkatársai a balesetet megelőzően már a munkaterületről levonultak és a szerszámaikat is elvitték. Alaptalanul hivatkozott így a II. rendű alperes arra is, hogy a felperesek káráért csak a vállalkozót terheli a kártérítési felelősség.

A II. rendű alperes az építkezés befejezése és a használatba vételi engedély kiadása előtt rendszeresen fogadott vendégeket a teraszon. Bár tudnia kellett, hogy a még be nem fejezett építmény használatba vétele a károsodások fokozott veszélyével jár. Az ítéltábla álláspontja szerint a felperesek káraiért a II. rendű alperes nem csak, mint épülettulajdonos a Ptk. 352. § (1) bekezdése alapján tartozik kártérítési felelősséggel, hanem megállapítható a kártérítési felelőssége a vétkességi felelősség általános szabálya, a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján is.

Alaptalanul állította a II. rendű alperes, hogy a felpereseket nem vagyoni hátrányok nem érték. Az elsőfokú bíróság a felperesek nem vagyoni sérelmeit helyesen értékelte, és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a részükre nem vagyoni kártérítés megállapítása indokolt. A balesetben maradandó egészségkárosodást szenvedett II. rendű felperes részére helyes összegben állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét is.

Az I. rendű felperes közeli hozzátartozója elvesztése miatt érvényesített nem vagyoni kártérítési igényt. A hozzátartozói nem vagyoni kártérítési igény kivételes nem vagyoni kártérítési igény. Az I. rendű felperes javára az elsőfokú bíróság az ítélezési gyakorlatban kialakult nem vagyoni kártérítési összegekhez képest a nem vagyoni kártérítést túlzott összegben állapította meg. Az elsőfokú bíróság által az I. rendű felperesnek megítélhez hasonló mértékű nem vagyoni kártérítés megállapítása általában súlyosabb maradandó egészségkárosodás esetén indokolt. Az ítéltábla az I. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányok ellentételezésére, az ítélezési gyakorlatban kialakult kártérítési összegekre figyelemmel, 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott alkalmasnak.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az I. rendű felperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés vonatkozásában az első fokú ítéletet részben megváltoztatta, a további fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyta.

A II. rendű alperes fellebbezése nagyobb részben nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 80. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesek fellebbezési részperkötségét és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték pervesztességével arányos részét is megfizetni.

Budapest, 2007. október 19.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr.
Németh László s. k. bíró